

her indtog i 1896. Det var jo ligefrem en Pligt for mig at se at komme saa vidt som muligt. Da jeg nu ikke kan erkende, at Organisationsloven i det hele taget i den Grad trænger til hurtig Fremme, har jeg ikke haft noget imod, at Kommissionen arbejdede videre i saa Henseende, medens jeg derimod absolut maatte have meget imod at gaa imod det høje Ting, hvis Mening i 1896 var, at hvis de lave Takster viste sig at afstedkomme alt for daarlig Forrentning af Statsbanerne, maatte de forhøjes. I saa Henseende er jeg jo ogsaa i den glædeligste Overensstemmelse med Kommissionens Flertal — jeg troede for Resten det var med hele Kommissionen — idet de jo alle paa et Par Medlemmer nær have været enige om, at der burde finde en Forhøjelse Sted. De have ikke været enige om, hvorledes Forhøjelsen skulde være, men om, at en saadan skulde finde Sted. Jeg kan jo ikke komme ind paa Kommissionens Arbejde i det hele taget, jeg ønsker heller ikke at komme ind derpaa, og jeg gør det saa meget mindre, som jeg har været udelukket fra at faa rigtig Besked derfra, idet der er udtalt det Ønske fra Kommissionens højtærede Formand, at de Medlemmer af Kommissionen, der sad, valgte af Regeringen, holdt mig saa fjernt som muligt fra Viden om, hvad der passerede. Og det have de holdt, naar jeg ikke absolut, som i dette Tilfælde med Takstloven, har forlangt at faa at vide, hvorledes Sagerne stode, og saa gad jeg dog nok vide, om en Embedsmand ikke snarere bør lyde mig end lyde Kommissionens Formand, fordi han fremsætter et Ønske, som — ja jeg skal ikke kritisere det.

Naar den højtærede Formand for Kommissionen (H. N. Hansen) beklagede sig over, at jeg i Folketinget havde udtalt mig om ham paa en mindre parlamentarisk Maade, benægter jeg det bestemt. Det ærede Medlem kan laane Rigsdagstidende, der ligger her paa mit Bord, og medens jeg taler, kan det ærede Medlem faa Tid til at læse min Tale dernede igennem, og saa vil det ærede Medlem kunne paavise, hvad det er for et Udtryk, jeg har brugt, som ikke er parlamentarisk. Et betydeligt Medlem af det andet Ting nævnedes under Forhandlingen Kommissionens Arbejder. Dertil svarede jeg, at om dem vidste jeg ikke andet sikkert, end at Udvalgene vare færdige med deres Arbejder i Foraaret og havde afleveret deres Betænkninger. Dertil føjede jeg den Bemærkning: Hvad vilde man sige her i Rigsdagen, hvis et Udvalg 1/2 Aar før en Sag endelig burde være

færdig, lod den ligge ganske rolig og ikke bragte den til Afslutning? Det var den eneste Ytring, jeg brugte. At den har krænknet den højtærede Formand for Kommissionen, beklager jeg, men jeg ser ikke, at det er nogen uparlamentarisk Ytring, og alle de tilstedeværende ville sikkert være enige med mig i, at man her i Rigsdagen vilde have fordømt det, hvis en Formand for et Udvalg her havde gjort noget lignende. Jeg har ikke fordømt den højtærede Formand for Kommissionen, jeg har blot nævnt noget som en ren historisk Sandhed, og jeg har tværtimod vist den bedste Villie til, hvor højere Interesser ikke have umuliggjort det, at lade Kommissionen arbejde saa uforstyrret som muligt. Jeg har ikke en Gang paa Takstomraadet rørt ved mange af de Spørgsmaal, som der nu er talt om af de ærede Medlemmer her; jeg har kun tænkt paa de to Forhold: Hvor længe skulle vi arbejde med et saa ringe Overskud, en saa daarlig Forrentning af Jernbanerne, og hvor længe skulle de lavest lønnede Jernbanefunktionærer vente paa Forhøjelse af deres Løn? Jeg har ikke paa nogen Maade sagt, at jeg har gjort dette Skridt for at skaffe de og de Statsfunktionærer Gageforhøjelse, nej, jeg har kun sagt: Jeg forelægger Forslag om de og de værst stillede Statsbanefunktionærers Lønninger nede i Folketinget i fuld Overbevisning om, at naar Rigsdagen maa give mig Ret i, at Tiderne have forandret sig saaledes, at de lavest lønnede trænge til Forhøjelse — de højere lønnede kunde for Resten ogsaa trænge dertil — har jeg kun gjort, hvad min Pligt er, i det Haab, at Rigsdagen ogsaa vil varetage sin Pligt. Og den første Pligt er dog for enhver Arbejdsgiver, at han lønner sine Arbejdere saaledes, at der ingen Grund er til Klage. Andet har jeg ikke gjort; jeg er saa ren som nyfalden Sne for enhver Bemærkning og Bebrejdelse i saa Henseende, og jeg skal holde mig ganske fra enhver Bebrejdelse lige over for noget som helst Medlem, ogsaa over for Kommissionens højtærede Formand, men saa maa han ogsaa lade sine Bebrejdelser mod mig fare, naar jeg kun gør noget, som Loven byder mig at gøre. — Det højtærede Medlem siger: hvorfor kommer ikke Kjøbenhavns Banegaard, hvorfor fremmes den ikke? Ja, private Samtaler, hvor der ikke er Vidner til Stede, skal man ikke gerne referere — det have vi jo tilstrækkelig lært, at vi ikke skulle referere dem — men jeg genkalder i det ærede Medlems Hukommelse en Samtale, som vi to havde